

Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΙΟΝΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΣ 164(I) ΤΟΥ 2018)

Γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου

- 164(I) του 2018. Ο Αρχιεπιθεωρητής, εφαρμόζοντας τις αρμοδιότητες που παρέχονται σ' αυτόν με βάση το άρθρο 63 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου του 2018, εκδίδει την παρούσα γνωστοποίηση.
- Συνοπτικός τίτλος. 1. Η παρούσα γνωστοποίηση θα αναφέρεται ως η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής για τη Διεξαγωγή Εκτίμησης των Κινδύνων) Γνωστοποίηση του 2020.
- Ερμηνεία. 2. (1) Για τους σκοπούς της παρούσας γνωστοποίησης, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –
- Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I): 28.12.2018. «Κανονισμοί» σημαίνει τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·
- 164(I) του 2018. «Νόμος» σημαίνει τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
- 164(I) του 2018. «Υπηρεσία Ελέγχου» σημαίνει την Υπηρεσία Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία λειτουργεί δυνάμει του άρθρου 7 του Νόμου.
- 164(I) του 2018. (2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι χρησιμοποιούνται στην παρούσα γνωστοποίηση και δεν τυχάνουν διαφορετικού καθορισμού σ' αυτήν, θα έχουν την ίδια έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τον Νόμο και τους Κανονισμούς.
- Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I): 28.12.2018.
- Παράρτημα. Κώδικας Πρακτικής. 3. Ο Κώδικας Πρακτικής για τη διεξαγωγή εκτίμησης των κινδύνων από την επιχείρηση ή τον εργοδότη που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της παρούσας γνωστοποίησης παρέχει πρακτική καθοδήγηση στις επιχειρήσεις και τους εργοδότες για συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών.
- Έναρξη ισχύος. 4. Η γνωστοποίηση αυτή τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
(Παράγραφος 3)

Κώδικας Πρακτικής για τη Διεξαγωγή Εκτίμησης των Κινδύνων

Ο Αρχιεπιθεωρητής, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- (α) Το άρθρο 45(4)(α) του Νόμου προνοεί ότι κάθε επιχείρηση ή εργοδότης προβαίνει η ίδια/ο ίδιος ή διασφαλίζει ότι έγινε γραπτή εκτίμηση των κινδύνων, η οποία να καταδεικνύει ότι έχουν προσδιοριστεί όλοι οι κίνδυνοι που είναι πιθανό να οδηγήσουν σε ατύχημα και έχει προσδιοριστεί η φύση και το μέγεθος τυχόν επιδράσεων σε εργαζόμενους ή άλλα πρόσωπα, στις εγκαταστάσεις, στις πηγές ακτινοβολίας, στην περιουσία και στο περιβάλλον,
- (β) Ο Κανονισμός 22 προνοεί ότι η επιχείρηση ή ο εργοδότης διασφαλίζει ότι η προστασία των εκτιθέμενων εργαζομένων κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης ή της πηγής βασίζεται, μεταξύ άλλων, στην προκαταρκτική αξιολόγηση για την αναγνώριση της φύσης και του μεγέθους του ραδιολογικού κινδύνου για τους εκτιθέμενους εργαζόμενους,
- (γ) Το άρθρο 63(1) του Νόμου παρέχει την ευχέρεια στην Υπηρεσία Ελέγχου, για σκοπούς παροχής πρακτικής καθοδήγησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τον Νόμο και από οποιουδήποτε Κανονισμούς εκδίδονται με βάση αυτόν, να εγκρίνει και να εκδίδει Κώδικες Πρακτικής, Πρότυπα και Προδιαγραφές, κατάλληλες για τον σκοπό αυτό, τις οποίες μπορεί να αναθεωρεί, τροποποιεί ή αποσύρει οποτεδήποτε αυτή κρίνει σκόπιμο,
- (δ) Με βάση το άρθρο 63(2) του Νόμου, παράλειψη οποιουδήποτε προσώπου να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διάταξη Κώδικα Πρακτικής, Προτύπου ή Προδιαγραφών που έχει εγκριθεί και εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 63(1) αποτελεί αδίκημα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 του Νόμου,

εκδίδει τον ακόλουθο Κώδικα Πρακτικής αναφορικά με τη διεξαγωγή εκτίμησης των κινδύνων από την επιχείρηση ή τον εργοδότη, με βάση τις απαιτήσεις του άρθρου 45 του Νόμου και του Κανονισμού 22, για σκοπούς πρακτικής καθοδήγησης των επιχειρήσεων και των εργοδοτών αναφορικά με την υλοποίηση των σχετικών προνοιών του Νόμου και των Κανονισμών:

1. Γενικά

1.1 Το άρθρο 45(4)(α) του Νόμου προνοεί ότι κάθε επιχείρηση ή εργοδότης προβαίνει η ίδια/ο ίδιος ή διασφαλίζει ότι έγινε γραπτή εκτίμηση των κινδύνων, η οποία να καταδεικνύει ότι έχουν προσδιοριστεί όλοι οι κίνδυνοι που είναι πιθανό να οδηγήσουν σε ατύχημα και έχει προσδιοριστεί η φύση και το μέγεθος τυχόν επιδράσεων σε εργαζόμενους ή άλλα πρόσωπα, τις εγκαταστάσεις, τις πηγές ακτινοβολίας, την περιουσία και το περιβάλλον.

1.2 Ως «εκτίμηση των κινδύνων» ορίζεται η διαδικασία και το αποτέλεσμα της συστηματικής ανάλυσης και αξιολόγησης των κινδύνων που σχετίζονται με την πυρηνική ή ραδιολογική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία και την προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες σε εγκαταστάσεις, πηγές ακτινοβολίας ή κατά τη διεξαγωγή πρακτικών ή δραστηριοτήτων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου (άρθρο 2 του Νόμου).

1.3 Η εκτίμηση των κινδύνων πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της εγκατάστασης, όλων των πρακτικών ή δραστηριοτήτων που διεξάγονται σ' αυτήν και όλων των πηγών ακτινοβολίας που χρησιμοποιούνται σ' αυτήν.

2. Ευθύνη για την εκτίμηση των κινδύνων

2.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης που είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία της εγκατάστασης ή της πηγής ή τη διεξαγωγή μιας πρακτικής ή δραστηριότητας έχει την πρωταρχική ευθύνη για την πυρηνική / ραδιολογική ασφάλεια και προστασία της εγκατάστασης και των πηγών ακτινοβολίας και την προστασία έναντι των κινδύνων έκθεσης σε ιονίζουσες ακτινοβολίες (άρθρο 44 του Νόμου).

2.2 Κάθε επιχείρηση ή εργοδότης υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα αναγκαία τεχνικά, οργανωτικά και διοικητικά μέτρα, σε συνάρτηση με την έγκριση που παραχωρείται με βάση το άρθρο 14 του Νόμου, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η προστασία εγκαταστάσεων και πηγών ακτινοβολίας, η ασφάλεια και η προστασία της υγείας οποιουδήποτε προσώπου και να προστατεύεται η χρήση της περιουσίας και το περιβάλλον (άρθρο 45 του Νόμου).

2.3 Ως εκ τούτου, την ευθύνη για την εκτίμηση των κινδύνων από ιονίζουσες ακτινοβολίες έχει η επιχείρηση ή ο εργοδότης που έχει την ευθύνη για μια εγκατάσταση ή μια πρακτική ή δραστηριότητα με ιονίζουσες ακτινοβολίες.

3. Συναφείς απαιτήσεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας

3.1 Τηρουμένης της επιφύλαξης του άρθρου 3(3) του Νόμου, οι απαιτήσεις του Νόμου αναφορικά με την εκτίμηση των κινδύνων και την ύπαρξη περιεκτικής και επικαιροποιημένης έκθεσης ασφάλειας εφαρμόζονται χωρίς επηρεασμό των

αντίστοιχων διατάξεων των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015 και των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση τον Νόμο αυτό, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Οι απαιτήσεις του Νόμου για εκτίμηση της πυρηνικής και ραδιολογικής ασφάλειας και προστασίας των εγκαταστάσεων και πρακτικών ή δραστηριοτήτων ενεργούν αμφίδρομα και συμπληρωματικά προς τις απαιτήσεις της πιο πάνω περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας, με απώτερο σκοπό την εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία των εργαζομένων ή άλλων προσώπων, για τις εγκαταστάσεις, τις πηγές ακτινοβολίας ή για την παρουσία ή το περιβάλλον, από όλους τους παράγοντες που είναι δυνατό να προβλεφθούν και οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν σε ένα πιθανό ατύχημα με δυσμενείς επιπτώσεις από ραδιολογικής άποψης για την ασφάλεια και την προστασία της υγείας προσώπων, της παρουσίας και του περιβάλλοντος.

3.2 Τηρουμένης της επιφύλαξης του άρθρου 3(4) του Νόμου, οι απαιτήσεις αυτές εφαρμόζονται και για αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα όπως εφαρμόζονται για τις επιχειρήσεις, τους εργοδότες και τους εργοδοτούμενους τους, ως εάν το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ήταν ταυτόχρονα και εργοδότης και εργοδοτούμενος.

4. Χρήση υπηρεσιών εμπειρογνομόνων

4.1 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να προβαίνει η ίδια / ο ίδιος σε εκτίμηση των κινδύνων, χρησιμοποιώντας δηλαδή εσωτερική εμπειρογνομοσύνη και δυνατότητες.

4.2 Στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό ή που, για οποιονδήποτε λόγο, δεν γίνεται χρήση της πιο πάνω επιλογής, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι υπάρχει γραπτή εκτίμηση των κινδύνων χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες των Εμπειρογνομόνων Ακτινοπροστασίας που ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 45(15) του Νόμου, σε θέματα αρμοδιότητάς τους (βλ. Κανονισμούς 24 και 68 και την περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Προδιαγραφές Αναγνώρισης Υπηρεσιών και Εμπειρογνομόνων στον τομέα της Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας και Προστασίας) Γνωστοποίηση του 2019 (Κ.Δ.Π. 154/2019)). Στην περίπτωση των ιατρικών εκθέσεων, η ανωτέρω εκτίμηση των κινδύνων πρέπει να ετοιμάζεται από Εμπειρογνώμονες Ιατρικής Φυσικής που ορίζονται επίσης στο άρθρο 2 του Νόμου.

4.3 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την άποψη του διορισμένου Υπεύθυνου Ακτινοπροστασίας (βλ. Κανονισμό 70 και την περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Κώδικας Πρακτικής αναφορικά με τον ρόλο, την ανάθεση καθηκόντων και τις πρακτικές για τις οποίες απαιτείται ο διορισμός υπεύθυνου ακτινοπροστασίας από την επιχείρηση ή τον εργοδότη) Γνωστοποίηση του 2020 (Κ.Δ.Π. 22/2020)) και, όπου εφαρμόζεται, του αντιπροσώπου ασφάλειας και οποιασδήποτε καθιερωμένης επιτροπής ασφάλειας που διορίζεται με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015 και τους Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση τον Νόμο αυτό, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, σχετικά με την εισαγωγή νέων μέτρων στον χώρο εργασίας, τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και, συναφώς, οποιασδήποτε εκτίμησης των κινδύνων, η οποία δύναται να καταδείξει την αναγκαιότητα εισαγωγής ή διαφοροποίησης, εάν ήδη υφίστανται, των μέτρων αυτών.

Νοείται ότι η επιχείρηση ή ο εργοδότης εφαρμόζει τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας αναφορικά με τη διαβούλευση και συμμετοχή των εργοδοτούμενων στη λήψη αποφάσεων, ωστόσο δεν είναι σκοπός του παρόντος Κώδικα Πρακτικής να δώσει ειδικές κατευθύνσεις σχετικά με την εφαρμογή ειδικών θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία, καθότι τα θέματα αυτά ρυθμίζονται με ειδική νομοθεσία, δηλαδή τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002), όπως τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

5. Γενική καθοδήγηση για την εκτίμηση των κινδύνων

5.1 Καμία νέα πρακτική ή δραστηριότητα που συνεπάγεται εργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία, ανεξαρτήτως αριθμού εργοδοτούμενων προσώπων ή τομέα δραστηριότητας, δεν πρέπει να αρχίζει εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί γραπτά εκτίμηση όλων των κινδύνων.

5.2 Ο Κανονισμός 22 προνοεί ότι η επιχείρηση ή ο εργοδότης διασφαλίζει ότι η προστασία των εκτιθέμενων εργαζομένων κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης ή της πηγής βασίζεται, μεταξύ άλλων, στην προκαταρκτική αξιολόγηση για την αναγνώριση της φύσης και του μεγέθους του ραδιολογικού κινδύνου για τους εκτιθέμενους εργαζόμενους.

5.3 Η εκτίμηση των κινδύνων πρέπει να είναι:

- (α) γραπτή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1.1 και 5.1 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής,
- (β) επικαιροποιημένη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής,
- (γ) αποτέλεσμα διαβούλευσης με τους εργαζόμενους και άλλα πρόσωπα που θα μπορούσαν να επηρεάζονται από τους κινδύνους που καταδείχθηκαν στην εκτίμηση,
- (δ) διαθέσιμη στους εργαζόμενους και άλλα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο (γ) πιο πάνω.

5.4 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης δεν χρειάζεται να διενεργεί περαιτέρω εκτίμηση κινδύνου στις περιπτώσεις που, ενώ έχει διεξαχθεί αρχική περιεκτική εκτίμηση των κινδύνων, δεν έχει αρχίσει μια πρακτική ή δραστηριότητα ή δεν έχει τεθεί σε

λειτουργία μια εγκατάσταση ή πηγή, νοουμένου ότι οι συνθήκες εργασίας δεν έχουν διαφοροποιηθεί από πλευράς ασφάλειας, προστασίας ή ακτινοπροστασίας.

5.5 Εάν η επιχείρηση ή ο εργοδότης είναι πεπεισμένος ότι η προβλεπόμενη εργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία καλύπτεται ήδη από κατάλληλη και επαρκή εκτίμηση των κινδύνων, η οποία διενεργήθηκε για σκοπούς ικανοποίησης των απαιτήσεων της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας, τότε δεν χρειάζεται να διενεργείται πρόσθετη εκτίμηση των κινδύνων.

Νοείται ότι, στην περίπτωση αυτή, η έκθεση ασφάλειας που αναφέρεται στο άρθρο 45(4)(α)(iii) του Νόμου και αναλύεται περαιτέρω στον Έβδομο Πίνακα, Μέρη I και II του Νόμου (σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής):

- (α) μπορεί να περιέχεται εντός μιας γενικότερης έκθεσης ασφάλειας που καλύπτει περιεκτικά και ολοκληρωμένα όλους τους κινδύνους στην εργασία, περιλαμβανομένων των κινδύνων από ιονίζουσες ακτινοβολίες,
- (β) ως τέτοια όπως περιγράφεται στο στοιχείο (α) πιο πάνω, πρέπει να υποβάλλεται στην Υπηρεσία Ελέγχου για σκοπούς παραχώρησης έγκρισης με βάση το άρθρο 14 του Νόμου, και
- (γ) είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμη στην εγκατάσταση για σκοπούς επιθεώρησης με βάση το άρθρο 34 του Νόμου.

5.6 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να αποδίδεται από την επιχείρηση ή τον εργοδότη όταν πραγματοποιείται περιεκτική και ολοκληρωμένη εκτίμηση των κινδύνων στο να μην εισάγονται άλλοι ραδιολογικοί ή συμβατικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με εναλλακτικές τεχνικές και μεθόδους, προκειμένου να ικανοποιούνται από κοινού οι απαιτήσεις εκτίμησης των κινδύνων τόσο με βάση τον Νόμο όσο και με βάση την περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσία.

Για παράδειγμα, ορισμένες μέθοδοι ελέγχου για τον περιορισμό της έκθεσης σε ιονίζουσα ακτινοβολία όπως με τη χρήση της απόστασης και της θωράκισης ενδέχεται να δημιουργούν μη αποδεκτούς κινδύνους πτώσης, ελάττωσης της εργονομίας ή καταπόνησης του σώματος (π.χ. με τη χρήση προστατευτικής ποδιάς μολύβδου).

5.7 Στην περίπτωση που η επιχείρηση ή εργοδότης:

- (α) επιτρέπει σε άλλη επιχείρηση, εργοδότη ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο να διεξάγει εργασίες στο υποστατικό, την επιχείρηση ή την εγκατάστασή του, ή
- (β) αναθέτει τη διεξαγωγή μέρους των εργασιών του σε άλλη επιχείρηση, εργοδότη ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο,

τότε η επιχείρηση ή ο εργοδότης αυτός πρέπει, καθόσον είναι ευλόγως εφικτό, πριν τη διεξαγωγή ή την ανάθεση τέτοιας εργασίας να διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, ότι η άλλη επιχείρηση ή εργοδότης ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο διαθέτει, ανάλογα με την περίπτωση, κατάλληλο σύστημα ασφάλειας και διαχείρισης των κινδύνων, καθώς και κατάλληλη και επαρκή γραπτή εκτίμηση των κινδύνων (άρθρο 45(4) του Νόμου).

5.8 Οι εργοδότες που εκτελούν άλλες εργασίες που δεν περιλαμβάνουν ιονίζουσα ακτινοβολία στις εγκαταστάσεις επιχείρησης ή εργοδότη που εργάζεται με ιονίζουσα ακτινοβολία, για παράδειγμα γενικές υπηρεσίες επιδιόρθωσης, συντήρησης ή καθαρισμού, πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους.

Οι εργοδότες αυτοί πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα θέματα που προσδιορίζονται στην εκτίμηση των κινδύνων της επιχείρησης ή του εργοδότη που εργάζεται με ιονίζουσα ακτινοβολία κατά την εκπόνηση ή την αναθεώρηση της δικής τους εκτίμησης των κινδύνων. Τη γενική ευθύνη για την επικοινωνία και συνεννόηση μεταξύ των εργοδοτών που εκτελούν άλλες εργασίες που δεν περιλαμβάνουν ιονίζουσα ακτινοβολία στο πλαίσιο της πιο πάνω συνεργασίας έχει η επιχείρηση ή ο εργοδότης που εργάζεται με ιονίζουσα ακτινοβολία, οι επιμέρους όμως αυτοί εργοδότες έχουν την ειδική ευθύνη που τους αναλογεί για τη διεκπεραίωση της συνεργασίας αυτής.

Για παράδειγμα, η επιχείρηση είναι μεν υπεύθυνη να φέρει σε επικοινωνία τους εργοδότες των υπηρεσιών καθαρισμού και συντήρησης που χρησιμοποιεί στην εγκατάστασή της και να βεβαιώνεται ότι η επικοινωνία και συνεργασία αυτή όσον αφορά την εκτίμηση των κινδύνων και τυχόν μέτρων που λαμβάνονται στην εγκατάσταση ως αποτέλεσμα της εκτίμησης αυτής είναι συνεχής και απρόσκοπτη, οι επιμέρους δε εργοδότες έχουν την ειδική ευθύνη που τους αναλογεί για την από μέρους τους κατάλληλη απόκριση, καλή διάθεση και συνεργασία για την επιτυχία των ως άνω ρυθμίσεων.

5.9 Ειδικότερα για τις ιατρικές εκθέσεις, οι απαιτήσεις του Νόμου για εκτίμηση των κινδύνων δεν εφαρμόζονται στην προστασία προσώπων που υποβάλλονται σε ιατρικές εκθέσεις για σκοπούς εξετάσεων, διάγνωσης ή θεραπείας, δεδομένου ότι υπάρχουν ειδικές διατάξεις στον Νόμο και τους Κανονισμούς για την προστασία των προσώπων αυτών, ωστόσο πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι οι εν λόγω απαιτήσεις ισχύουν:

- (α) στην προστασία του προσωπικού που εκτελεί ή συμμετέχει καθ' οιονδήποτε τρόπο στις εν λόγω εκθέσεις,
- (β) για πρόσωπα που χαρακτηρίζονται για τον σκοπό αυτό ως μέλη του κοινού, και
- (γ) για άλλα πρόσωπα που είναι δυνατό να επηρεάζονται από τις εν λόγω εκθέσεις.

5.10 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης δύναται να λαμβάνει υπόψη ή/και εφαρμόζει διεθνώς αποδεκτά πρότυπα που σχετίζονται με την εκτίμηση των κινδύνων όπως τα πρότυπα της σειράς ISO του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης, όπως για παράδειγμα τη σειρά προτύπων σχετικά με τη Μεθοδολογία Εκτίμησης Κινδύνων (σειρά ISO 27000), τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Διαχείριση των Κινδύνων (σειρά ISO 31000) και ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (πρότυπο ISO 45001). Σχετική καθοδήγηση παρέχεται στον ιστότοπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

5.11 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης μπορεί να λαμβάνει καθοδήγηση για τη διεξαγωγή της εκτίμησης των κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη και στη βάση κλιμακούμενης προσέγγισης τα σχετικά γενικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας στην έκδοση "Safety Assessment for Facilities and Activities", General Safety Requirements, IAEA Safety Standards Series No. GSR Part 4 (Rev. 1), Βιέννη, 2016, αλλά και άλλες σχετικές εκδόσεις αναφορικά με εξειδικευμένα θέματα ασφάλειας όπως η έκδοση "The Safety Case and Safety Assessment for the Predisposal Management of Radioactive Waste", General Safety Guide, IAEA Safety Standards Series No. GSG-3, Βιέννη, 2013.

6. Προστασία των εγκύων και θηλαζουσών εργαζομένων και των νέων

6.1 Τηρουμένων των προνοιών του Κανονισμού 9 και των περί Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) Κανονισμών του 2002 και 2015 (Κ.Δ.Π. 255/2002 και Κ.Δ.Π. 42/2015), όπως τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τους κινδύνους που προκύπτουν από την έκθεση σε ακτινοβολία σε όσες εργαζόμενες είναι έγκυες ή θηλάζουσες και, ειδικότερα, τις πιθανές δόσεις στο έμβρυο ή το θηλάζον βρέφος.

6.2 Τηρουμένων των προνοιών του Κανονισμού 10, του περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμου του 2001, όπως τροποποιείται ή αντικαθίσταται, και των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Προστασία των Νέων) Κανονισμών του 2012 και 2015 (Κ.Δ.Π. 77/2012 και Κ.Δ.Π. 43/2015), όπως τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, η εκτίμηση των κινδύνων πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη, όπου ενδείκνυται, τυχόν ιδιαίτερους κινδύνους για τους νέους, οι οποίοι δύναται να οφείλονται στην απειρία τους, την έλλειψη συνειδητοποίησης των κινδύνων και την πιθανή ανωριμότητά τους. Ο Κανονισμός 23 περιλαμβάνει επίσης συναφείς πρόνοιες για την προστασία των μαθητευομένων και σπουδαστών κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης ή της πηγής.

7. Εκτίμηση των κινδύνων για απλές χρήσεις ιονίζουσας ακτινοβολίας

7.1 Η εκτίμηση των κινδύνων από την ακτινοβολία πρέπει να αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την επιχείρηση ή τον εργοδότη με σκοπό να βοηθήσει την επιχείρηση ή τον εργοδότη να αποφασίσει για τα καταλληλότερα μέτρα ελέγχου για νέες εργασιακές πρακτικές ή δραστηριότητες.

Η ολοκλήρωση της εκτίμησης αυτής αποτελεί μια απλή διαδικασία για την επιχείρηση ή τον εργοδότη που διενεργεί απλές πρακτικές με ιονίζουσα ακτινοβολία, για παράδειγμα πρακτικές που υπόκεινται σε έγκριση μέσω καταχώρησης όπως η χρήση μιας γεννήτριας ακτίνων Χ σε ένα ταχυδρομικό πρακτορείο για τον έλεγχο των δεμάτων / συσκευασιών.

Στις περιπτώσεις αυτές, τα θέματα ακτινοπροστασίας είναι πιθανόν λιγότερο πολύπλοκα και η εκτίμηση των κινδύνων ενδέχεται να απαιτεί μια απλή ερμηνεία των κατευθυντήριων οδηγιών ασφάλειας που παρέχονται από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή της πηγής ακτινοβολίας προς χρήση.

7.2 Ειδικότερα, η εκτίμηση ενδέχεται να είναι πιο απλή στις περιπτώσεις όπου:

- (α) η επιχείρηση ή ο εργοδότης ακολουθεί συμβουλές που δόθηκαν από τον Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας, ή
- (β) η επιχείρηση ή ο εργοδότης αποφασίζει να υιοθετήσει ελέγχους και διαδικασίες εργασίας που πληρούν βιομηχανικά πρότυπα ή περιέχονται σε κώδικες πρακτικής ή καθοδήγησης, ή
- (γ) η εργασία περιλαμβάνει τη χρήση εξοπλισμού που έχει σχεδιαστεί να διατηρεί αυτοματοποιημένα τις εκθέσεις τόσο χαμηλές όσο είναι λογικά εφικτό και να λειτουργεί ταυτόχρονα με τον ενδεδειγμένο τρόπο.

7.3 Πληροφορίες σχετικά με την ασφαλή χρήση και συντήρηση του εξοπλισμού πρέπει να παρέχονται από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή.

8. Φύση της εκτίμησης των κινδύνων από ιονίζουσα ακτινοβολία για νέες πρακτικές

8.1 Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση ή ο εργοδότης υποχρεούται να προβεί σε εκτίμηση των κινδύνων από ιονίζουσες ακτινοβολίες, πρέπει να εξετάζονται τα ζητήματα, όπως εφαρμόζεται, που παρατίθενται στον ακόλουθο μη διεξοδικό κατάλογο, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που αναφέρονται στο Μέρος Ι του Έβδομου Πίνακα του Νόμου:

- (α) οι πηγές ιονίζουσας ακτινοβολίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ή ενδέχεται να υπάρχουν στην εγκατάσταση, περιλαμβανομένων φυσικών πηγών ιονίζουσας ακτινοβολίας όπως το ραδόνιο από όλες τις οδούς έκθεσης (βλ. Κανονισμό 44),

- (β) οι εκτιμώμενες δόσεις ακτινοβολίας στις οποίες είναι δυνατό να εκτεθεί οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων, είτε από την κανονική λειτουργία της εγκατάστασης ή τη διεξαγωγή της πρακτικής είτε από οποιαδήποτε άλλη πιθανή έκθεση,
- (γ) η πιθανότητα και οι πιθανές οδοί ραδιομείωσης ή/και εξάπλωσης της ραδιομείωσης και, ειδικότερα για τις ραδιενεργές ουσίες, περιγραφή των ραδιενεργών αυτών ουσιών και των ποσοτήτων τους και όλων των παραγόντων που μπορεί να έχουν ως συνέπεια τη διαφυγή ραδιενεργών ουσιών στο περιβάλλον και των μέτρων για την αποφυγή ή τον έλεγχό τους,
- (δ) τα αποτελέσματα οποιασδήποτε προηγούμενης ατομικής δοσιμετρίας ή επιτόπιου ελέγχου σχετικά με την προτεινόμενη εργασία,
- (ε) τις κατευθυντήριες οδηγίες του κατασκευαστή ή του προμηθευτή εξοπλισμού σχετικά με την ασφαλή χρήση και συντήρηση του,
- (στ) τα μέτρα μηχανικού ελέγχου και τα σχεδιαστικά χαρακτηριστικά που έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή ή έχουν προγραμματιστεί,
- (ζ) κάθε καθιερωμένο σύστημα εργασίας,
- (η) τα πιθανά επίπεδα ραδιομείωσης στον αέρα και σε επιφάνειες,
- (θ) η αποτελεσματικότητα και καταλληλότητα των μέσων ατομικής προστασίας που παρέχονται, με βάση και τις απαιτήσεις των Κανονισμών 27 και 41,
- (ι) η παραχώρηση ελεύθερης ή περιορισμένης πρόσβασης σε χώρους εργασίας όπου οι δόσεις ή τα επίπεδα ραδιομείωσης είναι πιθανό να είναι σημαντικά,
- (ια) οι συνέπειες των ενδεχόμενων αστοχιών των μέτρων ελέγχου όπως ηλεκτρικές κλειδαριές, συστήματα εξαερισμού και συστήματα προειδοποίησης,
- (ιβ) τα είδη καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που μπορούν να προκύψουν, π.χ. ατυχήματα, η πιθανότητα να συμβούν τα ατυχήματα αυτά, οι πιθανές επιπτώσεις και η σοβαρότητά τους,
- (ιγ) οι περιοχές που είναι δυνατό να επηρεαστούν από τη διασπορά ραδιενεργών ουσιών και της πιθανής διάρκειας τέτοιας διασποράς,
- (ιδ) τα βήματα για την παρεμπόδιση πιθανών ατυχημάτων ή/και τον περιορισμό των συνεπειών τους,
- (ιε) οι ραδιολογικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, σύμφωνα με κλιμακούμενη προσέγγιση.

8.2 Μια περιεκτική και εμπειριστατωμένη εκτίμηση των κινδύνων καθιστά την επιχείρηση ή τον εργοδότη ικανή/ό, μεταξύ άλλων, να αποφασίσει:

- (α) τη δράση που απαιτείται για να εξασφαλιστεί ότι η έκθεση όλων των προσώπων σε ακτινοβολία παραμένει όσο το δυνατόν χαμηλότερη (αρχή της βελτιστοποίησης, άρθρο 10 του Νόμου),
- (β) τα αναγκαία βήματα για την επίτευξη του ελέγχου της έκθεσης, με τη χρήση μηχανικών ελέγχων, σχεδιαστικών χαρακτηριστικών, διατάξεων ασφάλειας και προειδοποιητικών διατάξεων και, επιπλέον, την ανάπτυξη συστημάτων εργασίας (άρθρο 45 του Νόμου),
- (γ) κατά πόσο είναι σκόπιμο να παρέχονται μέσα ατομικής προστασίας και, εάν ναι, ποιος τύπος είναι επαρκής και κατάλληλος (Κανονισμοί 27 και 41),
- (δ) κατά πόσο είναι σκόπιμο να καθοριστούν περιοριστικά επίπεδα δόσης για λόγους σχεδιασμού και, εάν ναι, ποιες τιμές θα χρησιμοποιηθούν (Κανονισμός 5),
- (ε) την ανάγκη τροποποίησης των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων που δηλώνουν ότι είναι έγκυες ή θηλάζουν (Κανονισμός 9),
- (στ) τον ορισμό κατάλληλου επιπέδου έρευνας, προκειμένου να ελέγχεται ότι οι εκθέσεις περιορίζονται στο μέτρο του εφικτού,
- (ζ) τα χρονοδιαγράμματα συντήρησης και δοκιμών που απαιτούνται για τα επιλεγμένα μέτρα ελέγχου,
- (η) τα σχέδια έκτακτης ανάγκης που απαιτούνται για την αντιμετώπιση ευλόγως προβλέψιμων ατυχημάτων (άρθρο 45 του Νόμου),
- (θ) τις ανάγκες εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργαζομένων, είτε αυτοί έχουν ταξινομηθεί ως εκτιθέμενοι εργαζόμενοι και σε ποια κατηγορία είτε όχι (Κανονισμός 30),
- (ι) την ανάγκη προσδιορισμού συγκεκριμένων περιοχών ως ελεγχόμενων ή επιβλεπόμενων περιοχών και τον καθορισμό τοπικών κανόνων (Κανονισμοί 27 και 28),
- (ια) τις ενέργειες που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί ότι, όπου χρειάζεται, η πρόσβαση περιορίζεται και ότι εφαρμόζονται άλλα ειδικά μέτρα σε ελεγχόμενες ή επιβλεπόμενες περιοχές (Κανονισμοί 27 και 28),
- (ιβ) την ανάγκη ταξινόμησης των εκτιθέμενων εργαζομένων (Κανονισμός 30),
- (ιγ) το περιεχόμενο κατάλληλου προγράμματος αξιολόγησης της δόσης για το προσωπικό που έχει οριστεί ως ταξινομημένοι εργαζόμενοι και για άλλα πρόσωπα που εισέρχονται σε ελεγχόμενες περιοχές,
- (ιδ) τις απαιτήσεις για τους ελέγχους διαρροών για ραδιενεργές πηγές (Κανονισμός 77),

- (ΙΕ) τις ευθύνες των διευθυντικών στελεχών και των εργαζομένων, περιλαμβανομένων των εξωτερικών εργαζομένων, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Νόμο και τους Κανονισμούς, και
- (Ιστ) κατά πόσο ικανοποιείται το πρόγραμμα παρακολούθησης ή ελέγχου των ρυθμίσεων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Νόμου και των Κανονισμών.

8.3 Αναφορά στα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η εκτίμηση των κινδύνων γίνεται και στην περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Προδιαγραφές για πρακτικές, διαδικασίες και απαιτήσεις ρυθμιστικού ελέγχου που αφορούν στη γνωστοποίηση ή στην παραχώρηση έγκρισης μέσω καταχώρησης ή αδειοδότησης) Γνωστοποίηση του 2019 (Κ.Δ.Π. 153/2019), ως εξής:

- (α) Για πρακτικές για τις οποίες απαιτείται για σκοπούς ρυθμιστικού ελέγχου έγκριση από την Υπηρεσία Ελέγχου μέσω καταχώρησης (Δεύτερος Πίνακας της Κ.Δ.Π. 153/2019 που αναφέρεται πιο πάνω), οι ακόλουθες συναφείς πληροφορίες:

Εκτίμηση της ραδιολογικής ασφάλειας των πρακτικών ή δραστηριοτήτων και της εγκατάστασης και ακτινοπροστασίας κατά τη διεξαγωγή των πρακτικών, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

- (i) τις αναμενόμενες επαγγελματικές εκθέσεις και εκθέσεις του κοινού σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας της εγκατάστασης ή της πηγής,
 - (ii) στο μέτρο του εφικτού, τις πιθανότητες και το μέγεθος των δυνητικών εκθέσεων, τους τρόπους με τους οποίους δύνανται να προκύψουν δυνητικές εκθέσεις ή εκθέσεις λόγω ατυχήματος ή ακούσιες εκθέσεις και τα λαμβανόμενα μέτρα προστασίας,
 - (iii) το πρόγραμμα συντήρησης, δοκιμών αποδοχής και ελέγχων του εξοπλισμού,
 - (iv) τα λειτουργικά όρια, τις συνθήκες λειτουργίας της εγκατάστασης ή της πηγής και τα περιοριστικά επίπεδα δόσης, όπως εφαρμόζεται,
 - (v) τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης,
 - (vi) κατά περίπτωση, τη διαχείριση:
 - (αα) των εκτός χρήσης ραδιενεργών πηγών και τη διαχείριση των παραγόμενων ραδιενεργών αποβλήτων ή του πέραν λογικής οικονομικής εκμετάλλευσης ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, π.χ. γεννητριών ακτινοβολίας,
 - (ββ) των απορρίψεων, της ανακύκλωσης, της επαναχρησιμοποίησης ή της τελικής διάθεσης φυσικών ραδιενεργών υλικών ή τη διαχείριση των παραγόμενων ραδιενεργών αποβλήτων,
 - (γγ) των γεννητριών ακτινοβολίας όταν αυτές καθίστανται ασύμφωρες από πλευράς λογικής οικονομικής εκμετάλλευσης.
- (β) Για πρακτικές για τις οποίες απαιτείται για σκοπούς ρυθμιστικού ελέγχου έγκριση από την Υπηρεσία Ελέγχου μέσω αδειοδότησης (Τρίτος Πίνακας της Κ.Δ.Π. 153/2019 που αναφέρεται πιο πάνω), οι ακόλουθες συναφείς πληροφορίες του Μέρους IV, Τμήμα Α, του εν λόγω Πίνακα:

Εκτίμηση της πυρηνικής ή ραδιολογικής ασφάλειας και προστασίας των πρακτικών, των δραστηριοτήτων και της εγκατάστασης, ώστε να:

- (i) εντοπίζονται οι τρόποι με τους οποίους δύνανται να προκύψουν δυνητικές εκθέσεις ή εκθέσεις λόγω ατυχήματος και ακούσιες ιατρικές εκθέσεις,
 - (ii) εκτιμώνται, στο μέτρο του εφικτού, οι πιθανότητες και το μέγεθος δυνητικών εκθέσεων,
 - (iii) αξιολογείται η ποιότητα και η έκταση των προβλεπόμενων μέτρων προστασίας και ασφάλειας, περιλαμβανομένων των τεχνικών χαρακτηριστικών και των διοικητικών διαδικασιών,
 - (iv) καθορίζονται τα λειτουργικά όρια και οι συνθήκες λειτουργίας της εγκατάστασης ή της πηγής.
- (γ) Οι πιο πάνω απαιτήσεις ικανοποιούνται με την υποβολή της έκθεσης ασφάλειας που ετοιμάζεται από Εμπειρογνώμονα Ακτινοπροστασίας και που αναφέρεται στο Μέρος I του Έβδομου Πίνακα του Νόμου και αναλύεται περαιτέρω στην παράγραφο 10 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής.

Νοείται ότι η Υπηρεσία Ελέγχου, στο πλαίσιο εφαρμογής κλιμακούμενης προσέγγισης και συνυπολογίζοντας το μέγεθος και την πιθανότητα έκθεσης από τη διεξαγωγή μιας πρακτικής και τα αποτελέσματα που δύνανται να έχει ο ρυθμιστικός αυτός έλεγχος στη μείωση των εν λόγω εκθέσεων ή στη βελτίωση της ραδιολογικής ή πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας των εγκαταστάσεων και πηγών ακτινοβολίας, δύνανται να απαιτεί πρόσθετα στοιχεία στην έκθεση ασφάλειας, τα οποία παρατίθενται στο Μέρος II του Έβδομου Πίνακα του Νόμου.

- (δ) Η ανωτέρω έκθεση ασφάλειας περιλαμβάνει ή συνοδεύεται, στην περίπτωση της έγκρισης μέσω αδειοδότησης, όπου και όπως εφαρμόζεται, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των παραμέτρων που αναφέρονται στο στοιχείο (γ) πιο πάνω.

- (ε) Στην περίπτωση των ιατρικών εκθέσεων, η ανωτέρω εκτίμηση των κινδύνων / έκθεση ασφάλειας πρέπει να ετοιμάζεται από Εμπειρογνώμονα Ιατρικής Φυσικής.
- (στ) Επιπρόσθετα, απαιτούνται άλλα συναφή στοιχεία όπως διεξαγόμενες πρακτικές και αναμενόμενες επαγγελματικές εκθέσεις και εκθέσεις του κοινού σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, διαδικασίες που εφαρμόζονται σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, συντήρηση, δοκιμή, επιθεώρηση και τακτικός έλεγχος, διαχείριση εκτός χρήσης ραδιενεργών πηγών, περιλαμβανομένων των λύσεων διάθεσης τέτοιων πηγών μετά την περίοδο ωφέλιμης χρήσης τους, εφόσον ενδείκνυται, και διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων από την εφαρμογή της δραστηριότητας ή πρακτικής και μέτρα για τη διάθεση των εν λόγω αποβλήτων.

9. Αποτίμηση, επικαιροποίηση και αναθεώρηση της εκτίμησης των κινδύνων

9.1 Η εκτίμηση των κινδύνων πρέπει να αναθεωρείται οποτεδήποτε επέρχονται σημαντικές αλλαγές στις διεξαγόμενες δραστηριότητες ή πρακτικές ή στη διαθέσιμη γνώση και εμπειρία (άρθρο 45(4)(α) του Νόμου) ή εφόσον επιβάλλεται από αλλαγές στις ισχύουσες νομοθετικές ή/και ρυθμιστικές απαιτήσεις.

9.2 Στις περιπτώσεις που οι χώροι εργασίας, οι διαδικασίες και οι εργαζόμενοι αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου και προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η εκτίμηση των κινδύνων παραμένει κατάλληλη και επαρκής, σύμφωνα με το άρθρο 45(4)(α) του Νόμου, απαιτείται από την επιχείρηση ή τον εργοδότη να επανεξετάζει την εκτίμηση των κινδύνων σε τακτά χρονικά διαστήματα και οπωσδήποτε εάν υπάρχει αιτιολόγηση ότι η εκτίμηση δεν είναι πλέον έγκυρη ή ότι υπήρξε σημαντική μεταβολή στην εργασιακή πρακτική ή δραστηριότητα. Για παράδειγμα, είναι ενδεχόμενο να υπάρχει ανάγκη να εξετάζονται τυχόν αναγκαίες αλλαγές στις συνθήκες εργασίας μιας εγκύου ή θηλάζουσας εργαζόμενης.

Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να αποφασίζει σχετικά με τη συχνότητα αυτών των επικαιροποιήσεων και, όπου χρειάζεται, των αναθεωρήσεων της εκτίμησης των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη φύση της εργασίας, τον βαθμό επικινδυνότητας, την έκταση οποιασδήποτε πιθανής μεταβολής της εργασιακής πρακτικής ή δραστηριότητας και τις πιθανές συνέπειες ενός ενδεχόμενου ατυχήματος σε πρόσωπα, την παρουσία και το περιβάλλον.

9.3 Μια σημαντική αλλαγή στην εργασιακή πρακτική ή δραστηριότητα μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα:

- (α) την εισαγωγή ραδιενεργού πηγής που εκπέμπει διαφορετικό τύπο ακτινοβολίας ή έχει πολύ υψηλότερη ενεργότητα σε σχέση με άλλη πηγή που ήταν σε χρήση μέχρι πρόσφατα στην εγκατάσταση,
- (β) τη χρήση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που παράγει ακτίνες Χ πολύ υψηλότερης ενέργειας ή για σκοπό άλλο από αυτόν που ίσχυε μέχρι πρόσφατα,
- (γ) την εισαγωγή και χρήση ανοικτών πηγών σε περιοχή, στην οποία γινόταν προηγουμένως χρήση μόνο κλειστών πηγών,
- (δ) τροποποίηση στην εγκατάσταση, περιλαμβανομένων τροποποιήσεων των μηχανικών ελέγχων και των χαρακτηριστικών ασφάλειας,
- (ε) αλλαγές στη διαδικασία ή τις μεθόδους εργασίας,
- (στ) τον ανθρωπίνο παράγοντα, π.χ. αλλαγές στο προσωπικό.

9.4 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης έχει την ευθύνη να ενημερώνει τους εργαζόμενους όποτε γίνεται επικαιροποίηση και αναθεώρηση της εκτίμησης των κινδύνων και να τηρεί αρχείο που να τεκμηριώνει ότι οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί.

10. Καταγραφή των αποτελεσμάτων της εκτίμησης των κινδύνων

10.1 Τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού 4(3) των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002), όπως τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει, με βάση το άρθρο 45(4)(α) του Νόμου, να καταγράφει την εκτίμηση των κινδύνων και τα σημαντικά πορίσματα της εκτίμησης αυτής σε κατάλληλη έκθεση ασφάλειας.

10.2 Με βάση το άρθρο 2 του Νόμου, η έκθεση ασφάλειας είναι μια γραπτή έκθεση, η οποία περιλαμβάνει συλλογή επιχειρημάτων και αποδεικτικών στοιχείων προς επίδειξη των επιπέδων ασφάλειας και προστασίας μιας εγκατάστασης, πηγής, πρακτικής ή δραστηριότητας και της ακτινοπροστασίας και η οποία αποτελεί μέρος της έκθεσης ασφάλειας της επιχείρησης, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση όλων των κινδύνων στην εγκατάσταση, πρακτική ή δραστηριότητα.

10.3 Η έκθεση ασφάλειας περιέχει ενδεικτικά τα στοιχεία που αναφέρονται στο Μέρος Ι του Έβδομου Πίνακα του Νόμου.

10.4 Νοείται ότι η έκθεση αυτή, η οποία μπορεί να τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή, πρέπει να αποτελεί αποτελεσματική δήλωση των κινδύνων που παρουσιάζει η εγκατάσταση και να διασφαλίζει ότι η επιχείρηση ή ο εργοδότης λαμβάνει ή πρόκειται να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων και άλλων προσώπων που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία.

Νοείται ότι, κατά περίπτωση, η έκθεση ασφάλειας μπορεί να συνδέεται με άλλα αρχεία υγείας και ασφάλειας, περιλαμβάνοντας στοιχεία όπως:

- (α) τις ρυθμίσεις για την υγεία και την ασφάλεια που απαιτούνται με βάση τους περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002), όπως τροποποιούνται ή αντικαθίστανται,
- (β) τη γραπτή δήλωση πολιτικής για την υγεία και την ασφάλεια, και
- (γ) οποιοσδήποτε τοπικούς κανόνες βρίσκονται σε ισχύ.

11. Εκτίμηση των κινδύνων ατυχημάτων

11.1 Εάν η εκτίμηση των κινδύνων καταδείξει ότι υπάρχει κίνδυνος για την υγεία των εργαζομένων ή άλλων προσώπων, για τις εγκαταστάσεις, τις πηγές ακτινοβολίας ή για την περιουσία ή το περιβάλλον από ατύχημα που είναι πιθανό να συμβεί, η επιχείρηση ή ο εργοδότης λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για:

- (α) την αποφυγή τέτοιου ατυχήματος,
- (β) τον περιορισμό και μετριασμό των συνεπειών σε περίπτωση που θα συμβεί τέτοιο ατύχημα (άρθρο 45(4)(β) του Νόμου).

11.2 Η επιχείρηση ή ο εργοδότης πρέπει να αξιολογεί τις εργασίες με ιονίζουσα ακτινοβολία που προτίθεται να αναλάβει, προκειμένου να εντοπίζει τυχόν ευλόγως προβλέψιμα ατυχήματα με ακτινοβολία.

11.3 Οι αξιολογήσεις αυτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συνέπειες, όχι μόνο ενδεχόμενων αστοχιών στις εγκαταστάσεις και στον εξοπλισμό, αλλά και αστοχιών του συστήματος εργασίας και της πιθανής εκδήλωσης μη αποδεκτής συμπεριφοράς στην εργασία, εσκεμμένης ή μη, που μπορεί να θέτει σε κίνδυνο της ασφάλεια και την προστασία.

Το επίπεδο λεπτομέρειας στην αξιολόγηση πρέπει να είναι ανάλογο με τις περιστάσεις.

Εάν, για παράδειγμα, ένα συγκεκριμένο σενάριο ατυχήματος αποδειχθεί εξαιρετικά απίθανο ή τετριμμένο ως προς τις συνέπειές του, η αξιολόγηση δεν χρειάζεται να συνεχιστεί.

11.4 Εφόσον η αξιολόγηση καταδείξει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να συμβεί ένα ατύχημα, πρέπει να λαμβάνονται εύλογα εφαρμόσιμα μέτρα είτε για να αποφευχθεί το ατύχημα είτε, σε μη αναστρέψιμο στάδιο, για να μετριαστούν, στο μέτρο του ευλόγως εφικτού, οι συνέπειές του. Τα μέτρα αυτά πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ ώστε να επιτυγχάνεται συνεχής μείωση του κινδύνου. Πρόσθετα, τα μέτρα αυτά διαφέρουν από τα μέτρα μετριασμού μετά την εμφάνιση ατυχήματος, τα οποία πρέπει να αποτυπώνονται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης που απαιτείται από το άρθρο 45(5)(β) του Νόμου, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παράγραφο 11.6 του παρόντος Κώδικα Πρακτικής.

11.5 Το άρθρο 45(4)(γ) του Νόμου προνοεί ότι η Υπηρεσία Ελέγχου δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά από την επιχείρηση ή τον εργοδότη να προβαίνει εντός της έκθεσης ασφάλειας σε πιο λεπτομερή εκτίμηση των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται στο Μέρος II του Έβδομου Πίνακα του Νόμου.

11.6 Οποτεδήποτε η εκτίμηση των κινδύνων καταδεικνύει ότι είναι δυνατό να δημιουργηθεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης από ακτινοβολίες, η επιχείρηση ή ο εργοδότης ετοιμάζει γραπτός κατάλληλο εσωτερικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης, το οποίο έχει ως σκοπό τον περιορισμό της έκθεσης σε ακτινοβολίες οποιουδήποτε προσώπου και την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 45(5) του Νόμου).

11.7 Τα εσωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης:

- (α) επανεξετάζονται και αναθεωρούνται, αν χρειάζεται, και
- (β) δοκιμάζονται περιοδικά σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν αλλαγές στις πρακτικές που εκτελούνται, τη διαθέσιμη γνώση και εμπειρία και την εκτίμηση των κινδύνων πάνω στην οποία βασίστηκε η ετοιμασία τους.

11.8 Η εκτίμηση των κινδύνων και ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας των μέτρων ασφάλειας και προστασίας που εφαρμόζονται από την επιχείρηση ή τον εργοδότη σε σχέση με εγκαταστάσεις και πηγές ακτινοβολίας γίνεται σε διάφορες φάσεις, περιλαμβανομένης της απόφασης για τη χωροθέτηση, τον σχεδιασμό, την κατασκευή, την ανέγερση, την έναρξη λειτουργίας, τη λειτουργία, τη συντήρηση, τον τερματισμό λειτουργίας και την αποξήλωση ή κατεδάφιση μιας εγκατάστασης που βρίσκεται υπό την ευθύνη της επιχείρησης ή του εργοδότη, ανάλογα με την περίπτωση, με σκοπό:

- (α) τον εντοπισμό του τρόπου με τον οποίο πρόσωπα εκτίθενται ή είναι πιθανό να εκτεθούν σε ιονίζουσα ακτινοβολία,
- (β) τον εντοπισμό του τρόπου με τον οποίο επηρεάζονται ή είναι πιθανό να επηρεαστούν η ασφάλεια και προστασία εγκαταστάσεων ή πηγών ακτινοβολίας,
- (γ) τον εντοπισμό του τρόπου με τον οποίο συμβαίνει ή είναι πιθανό να συμβεί απώλεια χρήσης περιουσίας ή επηρεασμός ή πιθανότητα δυσμενούς επηρεασμού της περιουσίας ή του περιβάλλοντος, λαμβανομένων υπόψη παραγόντων που σχετίζονται με τις πηγές ακτινοβολίας, καθώς και εξωτερικοί παράγοντες που είναι ανεξάρτητοι από τις πηγές,
- (δ) τον προσδιορισμό του επιπέδου οποιασδήποτε συνήθους έκθεσης,

- (ε) τον προσδιορισμό της πιθανότητας να συμβεί οποιαδήποτε έκθεση και του μεγέθους οποιασδήποτε πιθανής έκθεσης, και
- (στ) την εκτίμηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των μέτρων ασφάλειας και προστασίας και της ασφαλούς λειτουργίας των πηγών ακτινοβολίας (άρθρο 45(4)(δ) του Νόμου).

12. Επιβολή

Για σκοπούς συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της παρούσας γνωστοποίησης, εφαρμόζονται τα μέτρα επιβολής που προνοούνται σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 43 του Νόμου.

13. Παροχή πληροφόρησης

13.1 Οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες μπορούν να ανατρέχουν σε πληροφόρηση που το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας εκδίδει σε έντυπη ή άλλη μορφή ή/και αναρτά στον επίσημο ιστότοπό του σχετικά με το αντικείμενο του παρόντος Κώδικα Πρακτικής.

13.2 Η Υπηρεσία Ελέγχου δύναται να προβαίνει, με αναρτήσεις στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, με τρόπο και σε χρόνο που κρίνει κατάλληλο, στην παροχή περαιτέρω πληροφόρησης σχετικά με τα προβλεπόμενα στην παρούσα γνωστοποίηση.

Έγινε στις 10 Σεπτεμβρίου 2020.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗ,
Αρχιεπιθεωρητής.